

Koulutuskeskus Salpauksen työelämäpodcastin 2. kauden 2. jakson litterointi.

Jakso 2. Yhteistyö ammatillisen erityisoppilaitoksen ja puhtaanapitoyrityksen välillä
Koulutuskeskus Salpaus, podcast.

[musiikkia]

Koulutuskeskus Salpaus. Podcast.

[musiikkia]

Otto Ripatti: Lämpimästi tervetuloa Koulutuskeskus Salpauksen Työelämä-podcastin toisen kauden toiseen jaksoon. Minä olen Otto Ripatti ja minulla täällä tänään vieraina on Pirkko Louhelainen Kiipulasta. Työhönvalmentajana toimit siellä. Oikein paljon tervetuloa.

Pirkko Louhelainen: Kiitoksia.

Otto Ripatti: Ja meillä on myöskin Jan Oksman Siivouspalvelu Oksmanista.

Jan Oksman: Kiitos.

Otto Ripatti: Meillä on tänään tarkoitus keskustella työelämäyhteistyöstä, yritys-oppilaitosyhteistyöstä, mitä se tarkoittaa yritysmaailmalle, mitä se tarkoittaa oppilaitoksille ja opiskelijoille. Sä Pirkko toimit työelämävalmentajana. Kerrotko mitä se työhönvalmentaja todellisuudessa tekee?

Pirkko Louhelainen: No, työhönvalmentaja tekee hyvin monenlaista. Se toki riippuu vähän siitä paikasta missä työskentelee, mutta Kiipulan ammattiopistossa tässä Lahdessa meillä työhönvalmentaja työskentelee opettajan työparina ja kulkee siinä koko ajan opiskelijoiden rinnalla. Meillä on opiskelu hyvin työvaltaista, niin työhönvalmentaja ilman muuta on siellä opiskelijan mukana työelämässä, kunkin tarpeen mukaan tukee siellä ja kulkee rinnalla koko opiskelujen ajan, myös oppilaitoksessa ja verkostoyhteistyössä.

Otto Ripatti: Minkälaisia tarpeita? Pystyt sä jollakin tavalla erittelemään, mitä ne on ne tyypillisimmät tarpeet mihin tätä työhönvalmennusta sitten opiskelijoiden kanssa tarvitaan?

Pirkko Louhelainen: No, se on hyvin moninaista. Ne tarpeet ovat hyvin moninaisia ja meillä opiskelijoilla on hyvin moninaisia ne tarpeet. Se on ihan siihen oppimiseen, että jokainen oppii omalla tavallaan ja ne ei oo aina ihan selvilläkään, kun tullaan meille opiskelemaan, että mikähän on ehkä se mun paras tapa oppia. Siinä tuetaan opiskelijaa siellä työpaikalla ja myöskin siinä sitten yhteistyössä työnantajan kanssa, että kokeillaan ja keksitään niitä keinoja ja tuetaan opiskelijaa siellä työpaikalla ja tsemptaan. Itsetunto on monesti se asia, minkä kanssa työskennellään ja sitten ihan tällaiset työelämävalmiudet, mitkä on hyvin laajat, jos niitä ajatellaan. Ja työelämätaidoista puhutaan myöskin ja ne on varmasti yrittäjille myöskin hyvin tärkeitä taitoja siellä työelämässä. Ja sitten on kaikennäköstä. Sitä on ihan kaikkea maan ja taivaan väliltä, mitä sieltä voi tulla. Et semmosissa asioissa pyritään tukemaan, mitkä ehkä voi tulla esteeksi sille opiskelulle tai valmistumiselle tai työllistymiselle, että niitä on hyvin erilaisia.

Otto Ripatti: Eli siis ihan opiskelutekniikoista työelämän pelisääntöihin ja niin edelleen. Tähän palataan varmasti myöhemmin, mutta tässä vaiheessa päästetään Jan ääneen. Kerrotko vähän Jan tästä yrityksestä, jota edustat ja vähän omasta roolistasi siinä.

Jan Oksman: Elikkä meillä on siivouspalvelualan yritys, Oksman Siivouspalvelut. Tuolta 90-luvun alusta, -91 asti toimittu alalla ja henkilöstöä on noin 30. Pääasiallisesti asiakaskohteena taloyhtiöt, isännöitsijät ja sitten erilaiset liikekiinteistöt ja yritykset. Mä toimin meidän yrityksessä henkilöstökrytoinnissa, sit toimin palveluohjaajana Lahden alueella ja sit hoidan asiakkuuksia ja kohteiden kaikennäköisiä vaatimuksia, mitä nyt asiakkailta tuleekaan. Tämmönen lahtelainen perheyritys ollaan.

Otto Ripatti: Teillä on ollut Kiipulan kanssa yhteistyötä jonkun aikaa. Muistatko yhtään, että kuinka pitkään ootte Kiipulan kanssa tehnyt yhteistyötä?

Jan Oksman: Sehän alko viime keväänä, että Kiipulasta oltiin meihin yhteydessä. Meillä oli avoinna oleva työpaikka ja oltiin yhteydessä, että heillä ois opiskelija valmistunut alalle ja koki, että tää työ vois olla hänelle mieluinen sitten. No, sitten siitä lähti yhteinen taival. Ensin sanoin sitten, että ei muuta, kun haastatteluun ja katsotaan sitten jatkoon päin. Suoritettiin sitten Teamsin kautta haastattelut ja lopputulemana sitten henkilö työllistyi meille ja on tänä päivänäkin edelleen meillä, meillä sitten työskentelee.

Otto Ripatti: Tuntuu siltä, että yhteistyö on hedelmällistä ja sitä on hyvä jatkaa.

Jan Oksman: Joo, kyllä tää nyt ainakin alku oli semmonen, olis tavallaan voinut toivoakin, että lähti hyvin liikenteeseen.

Otto Ripatti: Okei. Missä sä näät sen oleellisen yhteistyön tässä nyt Kiipulan kanssa? Onks se nimenomaan se ohjaus, millä tavalla autetaan perehdyttämisessä, vai onko siinä joku muu erityinen piirre, mikä... Niin kun yrittäjän näkökulmasta?

Jan Oksman: No, lähtökohtaisesti tavallaan se opiskelija... Tai sehän lähtee tietysti opiskelijan siitä, mitä hän haluaa. Tässä kun hän oli sitten, että opiskelija oli itse halunnut tämältyyppistä työtä, mikä meillä oli tavallaan tarjolla ja sieltä sitten ohjaaja oli tavallaan bongannut sitten heti oikeen tyyppisen paikan ja oli sitten meihin yhteydessä tätä kautta ja siitä sitten lähti eteenpäin kulkemaan. Tässä oli oikeestaan opiskelijan toiveista lähtöisin tämä ja sitä kautta oli sitten oltu tavallaan hereillä, että mitä hän oli toivonut.

Otto Ripatti: No, teillä on varmasti molemmilla vähän eri puolilta pöytää näkemystä siitä, että millä tavalla siivousala tällä hetkellä vetää. Minkälaiset työllisyysnäköymät on alalla tällä hetkellä?

Jan Oksman: Työllisyysnäköymähän on vaihtelevat, että tällä hetkellä on todella paljon siivousalalla avoimia työpaikkoja ja suhteessa tähän avoimien työpaikkojen määrään, on hyvin vähän hakijoita alalle. Tietysti paljon on osa-aikaisuuksia, on muuta, niin ne ei ehkä samalla lailla houkuttelekaan sitten alalle, mutta tällä hetkellä tilanne on niin päin, että osaavasta työvoimasta olis pikkasen jopa pulaa, että siinä mielessä.

Otto Ripatti: Ja Pirkko nyökyttelee, että tarjontaa mahdollisesti olis.

Pirkko Louhelainen: Kyllä. Toi kuulosti minun korvaan oikein hyvältä tiedolta tämä ja itsellä on tämmönen käsitys ollutkin, et meillä tässä Lahdessa on opiskelijoita liiketoiminnassa ja toimitilahuoltajia ja kiinteistöhuoltoa, niin tämmönen mielikuva on, että kyllä näitä siivousalan työtehtäviä on, olisi tarjolla. Se on tosissaan ollut vaihtelevaakin ja niissä on erilaisia vaatimuksiakin toki sitten, mutta alana meille, oppilaitokselle erinomainen.

Otto Ripatti: Tossa mainitsitkin Jan tuon osa-aikaisuuden, mikä tietysti jollekin, mikä hakee sitä kokoaikaista työtä, ei välttämättä oo houkutteleva, mutta sitten on valtava määrä ihmisiä, joille se osa-aikaisuus on juuri se, mitä haetaan ja tietysti Kiipulassa varmasti osatyökykyiset on yks iso kohderyhmä.

Pirkko Louhelainen: Kyllä, juuri näin. Osa-aikatyö on äärimmäisen sopiva monelle meidän opiskelijalle ja me nykyisin tykätään puhua tämmöisestä termistä kuin täsmätyökykyinen, eli tää on tämmönen muutaman vuoden nyt pinnalla ollut ja sitä erityisoppilaitokset tykkää käyttää, että meillä jokaisella on sitä osaamista ja kun ollaan oikeassa paikassa. Niin hekin voivat olla erityisen hyviä työntekijöitä, niin kuin ilmeisesti tässäkin tapauksessa on näin ollut.

Otto Ripatti: Joo, toi on... Mä tykkään tosta termistä ihan valtavasti.

Jan Oksman: Joo.

Otto Ripatti: Koska tossa nimenomaan tuodaan esille se henkilön erityisyys ja se osaaminen, eikä niin että sulta nyt puuttuu jotain. Se ei sais olla lähtökohta oikeestaan rekrytoinninkaan näkökulmasta, et niin kun puhuttiin osa-aikaisuuksista, et on joku tietty tehtävä, mitä tää henkilö pystyy erityisen hyvin tekemään, niin miksi hänestä pitäisi erityisesti jotenkin osatyökykyisenä silloin puhuakaan. Otan takaisin tämän alkuperäisen termin käytön.

Pirkko Louhelainen: Niin, mutta sitä on...

Otto Ripatti: Joo, sitä on ehkä aikaisemmin käytetty.

Pirkko Louhelainen: Kyllä, hyvin pitkään.

Jan Oksman: Joo, täsmätyökykyinen kuulostaa kyllä erinomaiselta siinä mielessä, että jos tavallaan kohde ei ollut välttämättä täyspäiväinen, mutta siellä on täsmäosaamista ja asiakkaalle päin siitä sitten ois tavallaan myös hyötyä, niin... Ja totta kai työnantajalle sitten tämmösestä täsmätyökyvystä, niin kuulostaa erinomaiselta kyllä siinä mielessä.

Otto Ripatti: Sitten ehkä jos mennään yhteiskunnalliseen skaalaan tässä, mietitään vähän sitä, että minkälainen voimavara tällaiset ihmiset on yhteiskunnallisesti. Nyt me aina jotenkin helposti jumiudutaan siihen kokoaikatyöhön, mutta sit kuitenkin on valtavasti työtä, mitä pitäis tehdä, sellastakin, mikä ei välttämättä kokoaikatyönä oo mahdollista. Voidaanks me puhua voimavarasta?

Pirkko Louhelainen: Kyllä, ehdottomasti. Siellä on todella motivoituneita nuoria, jotka haluaisivat juuri työllistyä ja juurikin näihin heille sopiviin tehtäviin. Tämmönen työn räätälöinti onkin yks asia myöskin, mitä me halutaan edistää, että pyrittäis löytämään työpaikoilta niitä semmosia tehtäviä - niitä varmasti nykyään paljonkin on - että niitä ei vaan ehditä tekemään. Kaikki ei ehdi kaikkea tekemään. Niistä sais monesti erinomaisia ja juuri sopivia täsmätyötehtäviä näille meidän nuorille.

Otto Ripatti: Onks tää sellanen, mihin on kysyntää?

Jan Oksman: No joo, meillä nyt lähtökohtaisesti työ pyritään räätälöimään jo siinä hakuaiheessa sellaseks, että se olis mahdollisimman tavallaan kiinnostava. Sitten vielä räätälöintiä jatketaan myös työsuhteen alkaessa ja pitkin sitä työsuhdetta. Monesti saattaa olla esimerkiks, että asuinpaikka muuttuu tai asuinpaikkakuntakin jopa, että kulut vaikeutuu esimerkiks, että julkiset ei kulje helposti sinne työpaikan lähelle sitten enää, niin räätälöidään sitten sen mukaan myös sitä työympäristöä ja tällä tavoin saadaan sit siitä mielekästä myös sille työntekijälle.

Otto Ripatti: Tossa lämpiössä mustikkapiirakan äärellä mainitsit, että sulla on tässä nyt aika pitkään mennyt näissä keskusteluissa, ihan viime aikoina oot käynyt paljon keskusteluja työntekijöiden kanssa ja ilmeisesti teillä aika paljon sitä dialogia käydään, että minkälaiset ne toiveet siitä omasta työpanoksesta, siitä omasta roolista on.

Jan Oksman: Joo, kyllä me pyritään siihen, että kuunnellaan sitä työntekijän toivetta, että se aika isosti syö sitten taas sitten työntekijän sitä omaa motivaatiota, jos siellä on epämieluisia tavallaan hankalia... Ei epämieluisia, mutta hankalia työkohteita esimerkiksi. Ja sitten syyt voi olla moninaisia, että mistä se sitten johtuu, että siellä ei esimerkiksi viihdy tietystä toimipaikassa ja toiselle se on sitten taas kultakaivos, että viihtyy taas paremmin kun muualla, niin pyritään tälleen räätälöimään ja käymään sit keskustelua jatkuvasti työntekijöiden ja sitten muun henkilökunnan kanssa, että saatais räätälöityä mahdollisimman mukavaa siitä työnteosta. Varsinkin siivousalalla se on aika tärkeä se työhyvinvointi ja sen lisäksi sitten työkohteet on semmosia ja niin pyritään myös pitämään siitä työvälineistöstä, että ne on ajantasalla ja ehjiä ja muuta, niin se on myös sit työn räätälöimistä. Kyllä se on ollut alusta lähtien meillä semmonen iso tavallaan tavoite ja pyritään siihen joka ikinen vuosi.

Otto Ripatti: Pystyisitkö näkemään tulevaisuudessa... et teidänkin yritys on suurehko kuitenkin, mainitsit, että yli 30 henkilöä teillä töissä, niin millaisena sä näät tän oppilaitosyhteistyön tulevaisuudessa? Voisko siihen kehittää jotain systemaattista väylää esimerkiksi, vaikkapa nyt Kiipulasta?

Jan Oksman: Joo, itse asiassa tähän just ollaan meidänkin puolesta tulossa, että oppilasyhteistyö otetaan isompaan rooliin. Se on ollut meillä aikasemmin myös. Meillä on opiskelijoita ollut harjoittelemassa ja jopa jäänyt töihinkin sitten harjoitteluiden jälkeen, että ollaan tarjottu sitten töitä, että sopivaan saumaan sattunut sitten rekrytointien puolesta. Mutta kyllä se oppilaitosyhteistyö on nyt meillä tässä, voidaan sanoa, että starttaamassa sitten, että ollaan aktiivisemmin mukana myös siellä oppilaitosten arjessa sitten.

Otto Ripatti: Pirkko, vaan painat starttia ja homma lähtee pyörimään.

Pirkko Louhelainen: Kyllä, erittäin mielellään. Itse jotenkin ajattelen näin, että työelämä on... Ja tavallaan työpaikatkin, niin meille kaikille vähän niin kuin yhteinen oppimisympäristö, et siellä me opitaan juuri toinen toisiltamme ihan kaikki - väittäisin näin. Ja meillä on semmonen yhteinen tavoite, jos ajatellaan oppilaitoksia ja työnantajia, niin työnantajat tarvitsee niitä osaajia sinne heille ja mikäs meille oppilaitoksena sen parempi, kuin opiskelijat työllistyy. Siinä on ihan win-win -tilanne kaikille, että sehän on se ideaalitalanne sitten.

Otto Ripatti: Joo ja toi on valtavan tärkeä näkökulma myöskin erityisesti ammatillisen koulutuksen osalta, koska se on hirveän tärkeä, et myöskin oppilaitosten henkilöstö jalkautuu sinne työpaikoille näkee siellä sit uusimmat trendit, millä tavalla se ala kehittyy, minkälaista osaamista yritykset kaipaavat, et he pystyy paremmin sitten palvelemaan myöskin paikallista yrityselämää. Tossa on monta sellasta asiaa, mitkä todella hienosti menee lomittain. Sit yks semmonen asia, mitä tässä myöskin pohdin... Paljon puhutaan yritysten yhteiskuntavastuusta. Mitä se Jan sulle tarkoittaa?

Jan Oksman: Yhteiskuntavastuu? No, kyllähän me jokainen tavallaan yritys ollaan vastuussa tästä jatkumosta, että meillä tavallaan pystyttäis mahdollisimman pitkäikäisesti palveluita tuottamaan ja sitten työntekijöitä työllistämään pitkäikäisesti. Kyllähän se on kaikilla se sama yhteiskuntavastuu, et ei pelkästään yrityksillä vaan myös sitten työntekijöillä ja kaikilla muillakin ja yhteiskunnan osa-alueilla, että saatais mahdollisimman hyvä jatkumo tälle näin.

Otto Ripatti: Tietysti tää puheenaihe varmaan vähän kyllästyttääkin jo, mut puhutaan silti vähän koronasta. Siitä, että millä tavalla se on siivousalalla näkynyt. Me tossa jo vähän sitä lämpiön puolella puheltiin, mutta

ainakin hirveästi varmasti kuulijoita kiinnostaa se, että mihin siivousala on menossa tän korona myötä ja onko se jollakin tapaa näkynyt teidän päivittäisessä toiminnassa?

Jan Oksman: No, meidän toiminnassa se nyt ei oo sen kummemmin näkynyt, mutta sitten on siivousalaa koskettanut myös isosti, että uimahallit on ollut kiinni, hotellit on ollut vähällä käytöllä. Siellä on tavallaan, niin kun... Sit ravintola-ala on kokenut kanssa, niin kyllähän sielläkin täytyy siivota sitten, et kyllä se on koskettanut myös alaa kokonaisuudessaan, mutta meidän asiakaskunta sattuu juurikin niin, että meiltä ei oo tavallaan, niin kun... Ei oo niin isosti sitten osunut kummiskaan se pahin pommi. Kyllä sit alkuvaiheessa pandemiaa mietittiin ja käytiin läpi sitä tilannetta, että pahinta mahdollistakin sitten ajateltiin, että jos tulee semmonenkin kohdalle, mutta täytyy huokaista helpotuksesta ja sanoa, että voiton puolella jo ollaan tässäkin asiassa.

Otto Ripatti: Joo. Mainitsit, et jossain vaiheessa puhelin soi vähän enemmänkin.

Jan Oksman: Joo, oli siellä pandemian alkuvaiheessa vähän sellasta paniikinomaistakin tavallaan ylireagointia, mutta se sitten tavallaan tiedottamisella ja tarpeeks monta kertaa, kun vastas puhelimeen ja kerto sen, et mitä me voidaan toiminnallamme tehdä ja mitä asiakas voi sitten ite omalla toiminnallaan tehdä, niin sitten se oli... Ja sitten oli pitkä hiljainen aika siinä välissä ja nyt sitten asteittain, portaittain paluu normaaliin ja on niin hyvin kuin mahdollista alkanut sitten.

Otto Ripatti: Ja tää on varmasti ihan ymmärrettävää, että on kuitenkin uus, tuntematon asia, mihin varmasti monet mieluummin ehkä sit ylireagoidaan kuin alireagoidaan. Mainitsit, että myöskin Kiipulassa tää jollakin tavalla on näkynyt.

Pirkko Louhelainen: Kyllä. Kyllä se siinä arjessa, ihan juuri vaikkapa luokkatilojen siivoamisissa ja tällasessa näky henkilökunnallakin. Ja sitten jos mä ajattelen meillä tätä työpaikalla tapahtuvaa opiskelua, mitä enimmäkseen on perustutkinnoissa, niin kyllä siinä alussa oli juuri varmaan tämmösiä, et se toki heijastu meihinkin se semmonen sekavuus ja oli erilaista ohjetta ja näin, niin kyllä siinä pahimmillaan oli, että osasta yrityksistä oli näin, että ei voitu ottaa opiskelijoita ja täyty luonnollisestikin turvata niille omille työntekijöille se työ ensisijaisesti ja monenlaisia tämmösiä asioita tuli. Mutta täytyy sanoa, että päällisin puolin kyllä ja itselläni on se mielikuva, että todella hyvin on kuitenkin opiskelijat saaneet olla edelleen työpaikalla oppimassa.

Otto Ripatti: Hieno juttu. Meidän yhteinen aikamme on tältä erää tullut pakettiin. Oikein paljon kiitoksia Jan Oksman ja Pirkko Louhelainen vierailusta.

Jan Oksman: Kiitos.

Pirkko Louhelainen: Kiitos.

[musiikkia]

Salpaus. Ole hyvä.

Äänite päättyy.